

Werkplaats Vanzelfsprekend gezond en veilig d.d. 26 januari 2021

Aanwezig: deelnemers van de bedrijven Thijssen den Brok, IJB Groep, Orion Beton, HCI, VBI, Byldis, Fydro, Lammers Beton, Geelen Beton en Struyk Verwo.

Daarnaast namen Annemarie Arensen van Bureau O2 deel en Henk Schuur en Anja van den Bogaaart van Betonhuis. Aukje Nauta van Factor Vijf begeleidde de bijeenkomst.

In 2019 heeft Betonhuis het initiatief genomen tot het project Vanzelfsprekend Gezond en veilig. Hierin staat het voeren van een dialoog tussen medewerkers centraal. Inmiddels zijn de geplande dialoogtrainingen vrijwel afgerond en hebben er in 2020 in totaal 4 werkplaats bijeenkomsten plaatsgevonden.

Op 26 januari 2021 vond de vijfde werkplaats plaats. Vanwege de coronamaatregelen ook nu weer via Zoom. Het doel van de vijfde werkplaats was vooral om met de deelnemende bedrijven de vooraf toegestuurde dialoogmiddelen toe te lichten en deze te testen.

Annemarie Arensen licht de verschillende middelen toe aan de hand van de kieswijzer die ook ter beschikking is gesteld. Deze kieswijzer helpt om voor elk overlegmoment het juiste dialoogmiddel te kiezen. In de navolgende tabel zijn de opmerkingen verwerkt van de deelnemers.

De beschikbare hulpmiddelen zijn:

- Brochure Communiceren op de werkvloer – samen in dialoog
- Tipkaartjes Spelregels voor een goed gesprek
- Dialoogkaart In vijf stappen naar een goed gesprek over gezond en veilig gezond werken
- Gesprekskaarten: Luisteren, samenvatten en doorvragen
- Zakkaartje Aanspreken
- 52 vragenkaarten in een Kletspot
- Brochure Tips voor het verbeteren van de communicatie op de werkplek tussen anderstaligen

In de kieswijzer zijn voorstellen opgenomen hoe deze instrumenten kunnen worden gekoppeld aan doelgroepen en overlegmomenten.

Overlegmoment	Middel	Doelgroep
Algemeen	Brochure Samen in Dialoog	Alle doelgroepen
	Tipkaartjes Goed gesprek	Alle doelgroepen
	Brochure Anderstaligen	HR, KAM
Werkoverleg	Kletspot	Alle doelgroepen
Whiteboardmeeting	Kletspot	Alle doelgroepen
Dagplanning doornemen	Kletspot	Alle doelgroepen
Werkplaatsinspecties / veiligheidsobservatierondes	Zakkaartje Aanspreken	Alle doelgroepen
Toolbox	Dialogkaart	Werkvloer <i>mits begeleiding door een leidinggevende. Minder geschikt voor anderstaligen</i>
	Gesprekskaarten	Werkvloer <i>mits begeleiding door een leidinggevende. Minder geschikt voor anderstaligen</i>
	Kletspot	Alle doelgroepen
Weekafsluiting	Kletspot	Alle doelgroepen
Iemand aanspreken op onveilig gedrag	Zakkaartje Aanspreken	Alle doelgroepen
Gesprekken tijdens pauzes	Kletspot	Alle doelgroepen

Deze kieswijzer wordt door de deelnemers – terecht - vooral gezien als een inhoudsopgave voor het overzicht van de beschikbare middelen en waar de middelen kunnen worden ingezet.

Enkele deelnemers zien niet per se de waarde in van zo'n kieswijzer, maar voor bedrijven die niet hebben meegedaan aan dit traject kan het, als overzicht, toch wel handig zijn.

Bij de toelichting van de brochure voor anderstaligen werd de suggestie gedaan om hierin ook aandacht te besteden aan laaggeletterden.

Het zakkaartje moet je niet gebruiken op het moment van aanspreken. Dat komt erg onnatuurlijk over. Maar je kunt het wel gebruiken als geheugensteuntje dat je gemakkelijk een keer kunt doorlezen. Dat kan helpen om voorafgaand aan een situatie die wel eens onveilig zou kunnen zijn, of achteraf na een incident waarin iemand zich onveilig gedroeg, te bedenken hoe je iemand het beste aanspreekt.

De tekst van het kaartje kan wat korter, dan is het beter leesbaar. Ook het aantal punten kan minder (misschien van 7 naar 5, en vooral steekwoorden gebruiken. Het hoeft niet per se op borstzakformaat. De inhoud is goed, maar de vorm waarin de boodschap is gebracht kan worden herzien. Het mag ook op de werkplek hangen bij wijze van geheugensteuntje. Enkele bedrijven gaan dit niet in de vorm van een kaartje gebruiken, maar zien dit alleen als geheugensteuntje. Het kan wel in de bureaula liggen, of in de vorm van een poster of als onderdeel van de brochure Communiceren op de werkvloer. Voor veel bedrijven heeft dit als zakkaartje geen meerwaarde.

Annemarie licht vervolgens de overige dialoog instrumenten toe.

Voor de kletspot krijgt veel bijval van de deelnemers. Die lijkt goed toepasbaar te zijn in de praktijk. De zakkaartjes dus wat minder.

De dialogkaart en gesprekskaarten leveren wisselende reacties op. Ze zouden in een toolbox

kunnen worden gebruikt, maar het kost ook veel tijd om die toe te passen. Bedrijven hebben de meeste baat bij dialoogtools die in de dagelijkse werkpraktijk te benutten zijn.

We moeten vooral proberen om de dialoog op een leuke en makkelijke manier aan te gaan. Zeker in de pauze willen medewerkers niet spreken over hun werk. Bij een whiteboard meeting willen medewerkers mogelijk wel een gesprek aangaan, maar dan met name met de Kletsplot.

Brochures zijn goed om op kantoor te houden en daar het gesprek aan te gaan, maar niet rechtstreeks in de fabriek. Ideeën over andere teksten of zelfs symbolen of pictogrammen kunnen ook nog worden toegevoegd aan de Kletsplot kaartjes.

Na de pauze gingen de deelnemers aan de slag met vragen om dialooginstrumenten in de praktijk te kunnen oefenen. Dit gebeurde in "break-out rooms" in Zoom:

- Willen jullie de komende 2 maanden experimenteren met deze middelen ?
- Zo ja, met welke middelen en hoe?
- Wat hebben jullie daarvoor nog nodig van Betonhuis?
- Noteer de bevindingen van de break out rooms en koppel die terug na afloop.

De resultaten zijn hieronder weergegeven.

Break-out room 5: Betonhuis, SVI en VBI: Oefenen met een kletsplot is prima, maar niet nu. Andere instrumenten minder van toepassing. Een brochure voor anderstaligen is ook niet echt nodig. Enkele bedrijven zijn al ver met veiligheid. Veel medewerkers vinden het moeilijk om een ander aan te spreken. Ze gaan er niet nu mee experimenteren. We zijn wel op zoek naar de goede dialoog op de werkvloer, maar hebben twijfel of de geboden instrumenten daarbij gaan helpen.

Break-out room 4: SVI en IJB: De kletsplot is wel handig om daarmee te gaan experimenteren. Het is niet duidelijk wat we meer kunnen gebruiken dan de aangeboden middelen. Mogelijk een pilot project doen met de kletsplot. Bij IJB kan dit als een toevoeging worden gebruikt in een whiteboard meeting.

Break-out room 3: HCI en Geelen Beton: De kletsplot is wel handig om daarmee te gaan experimenteren. Andere middelen aanbieden via de site van Betonhuis. Dat moet dan wel een fysiek aantrekkelijke kletsplot zijn om mee te gaan experimenteren (snoeppot, koektrommel ?)

Break-out room 2: Byldis en Orion: De Kletsplot kunnen we beter in digitale vorm aanbieden. Misschien op schermen per productiehal. Orion beton: via groot scherm in kantine de vragen van de Kletsplot via Powerpoint aanbieden. Anders komt zo'n pot raar over. Misschien dat Betonhuis de vragen in een Powerpoint bestand kan zetten.

Break-out room 1: TDB + Lammers Beton: We willen doorgaan met de Kletsplot, in de vorm van een pot of in kaartspelvorm. Dat kan worden gebruikt in een whiteboard meeting. Wel met korte en krachtige zinnen op de kaartjes in de pot. Ook graag in de vorm van een snoeppot of koektrommel. Er moet iets mee te verdienen zijn (gelukskoekjes of gelukskaartje). Elk bedrijf kan zijn eigen keuze maken, door daarvoor de lege kaartjes te gebruiken, waar je zelf iets op kunt schrijven. Misschien kan de Kletsplot ook in de vorm van een grabbelton. De prioriteiten liggen bij de bedrijven momenteel wel iets anders. Belangrijk is dat de directie er volledig achter staat. De directeur zit fysiek bij de whiteboard meetings. Vanzelfsprekend gezond en veilig willen ze daar zeker in laten terugkomen. TDB vindt ook het zakkaartje wel handig.

Op de vraag hoe de deelnemers de werkplaats hebben gevonden en wat ze met het geleerde gaan doen werd er aangegeven:

- Inhoudelijk leek het nogal op de inhoud van de 4de werkplaats, maar nu waren er ook andere deelnemers bij gekomen, dus dat is dan ook weer de kracht.
- Goed om de ideeën van anderen te vernemen en ervaringen uit te wisselen. Daaruit kunnen we weer leren.
- De meeste bedrijven gaan aan de slag met de instrumenten en gaan de ervaringen terug rapporteren in de 6de werkplaats. Er wordt vooral geoefend met de Kletsplot, in de vorm van kaartjes in een pot, digitaal of een kaartspel. Dit instrument kan door het hele bedrijf heen worden gebruikt.

Henk licht toe wat we toe nu toe hebben bereikt en gaat in op de planning voor de komende maanden.

Dit is de 5^e werkplaatsessie, de volgende en laatste werkplaats is op 23 maart, waarschijnlijk ook weer via Zoom.

De dialoogtrainingen zijn vrijwel achter de rug. Regio noord is klaar. Voor regio Zuid is er op 25 februari een laatste sessie via Zoom en voor de regio Midden is de laatste bijeenkomst gepland op 5 maart.

De slotbijeenkomst van het project is voorzien op 22 april. Die is bedoeld voor KAM coördinatoren, HR functionarissen en vooral ook voor de directieleden. Een uitnodiging daarvoor volgt nog.

Tips, vragen of ideeën? Neem contact op met Henk Schuur via henk.schuur@betonhuis.nl.

Afsluiting